

URL : <https://suspilne.media/141581-ukrainci-stali-mense-dovirati-sbu-ta-policii-opituvanna/>.

Крістенко А. Україна вийшла з трійки країн, з якими найчастіше судяться в Європейському суді з прав людини: Оpendатабот. (назва з екрану) URL : <https://opendatabot.ua/analytics/european-court>.

6. Крістенко А. Україна вийшла з трійки країн, з якими найчастіше судяться в Європейському суді з прав людини: Оpendатабот. (назва з екрану) URL : <https://opendatabot.ua/analytics/european-court>.

7. Захаров Є. 95% скарг до ЄСПЛ від українців стосуються невиконання судових рішень. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/devianosto-piat-vidsotkiv-skarg-do-yevrosudu-vid-ukrainsiv-stosuyutsia-nevykonannia-sudovyh-rishen/30962110.html>.

Ірина ШИЛО

викладач кафедри

кримінально-правових дисциплін

Вікторія НІКІТЕНКО

здобувач вищої освіти

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

(м. Дніпро, Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИМИ ЗАХОДАМИ

Найпріоритетнішою задачею розвитку державності України виступає захист основ її національної безпеки. Наразі в Україні наявні загрози стосовно конституційного ладу, суверенітету, територіальній цілісності й недоторканності, внаслідок чого виникає необхідність у протидії такій тенденції.

Дослідженням кримінально-правових питань забезпечення національної безпеки України (далі НБУ) займалися наступні вчені: В. Антипенко, С. Гавриш, Г. Андрусів, В. Костенко, М. Мельник, А. Музика, В. Навроцький, А. Савченко, З. Бжезинський, А. Кокошина, Г. Анашкіна, Н. Смирнова та ін.

Спираючись на ст. 1 ЗУ «Про Національну безпеку України», під національною безпекою України, розуміють захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [1].

Відповідно до ст.1 КК, враховуючи свої завдання, здійснює правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадських порядку та безпеки, довілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також

запобігання злочинам [2].

Кримінально-правові заходи забезпечення основ Національної безпеки України класифікуються за різними критеріями. Найбільш популярна кваліфікація за сферами правової діяльності, котра виявляється у наступних блоках [3]:

– у сфері правотворчості (редагування і доповнення Кримінального Кодексу);

– у сфері правових досліджень, освіти та виховання (виявляється у сукупності заходів наукового, навчального і виховного характеру);

– у сфері правозастосування (здійснення уповноваженими суб'єктами заходів із попередження, запобігання, виявлення, розслідування злочинів проти основ НБУ та застосування відповідних кримінально-правових норм до осіб, що їх вчинили).

Національна безпека України як сфера охоронюваних суспільних відносин забезпечується не тільки застосуванням складів злочинів, закріплених у Розділі I Особливої частини КК України, але й нормами інших розділів КК, що також сприяють забезпеченню НБУ в інших сферах (наприклад, у сфері охорони громадської безпеки (Розділ IX), у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпеченні призову і мобілізації (Розділ XIV) та ін.).

Тож, підсумовуючи, наголосимо, що національна безпека – один з найважливіших елементів здорової та правової держави. Стан захищеності основних сфер життєдіяльності підтримується цілою системою заходів його забезпечення, в тому числі і заходами кримінально-правового характеру. Головною кваліфікацією заходів забезпечення Національної безпеки України є кваліфікація за сферами правової діяльності, котра виявляється у наступних блоках: у сфері правотворчості; у сфері правових досліджень, освіти та виховання; у сфері правозастосування.

1. «Про національну безпеку України» Закон України: від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення 09.01.2022)

2. Кримінальний кодекс України: Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 09.01.2022)

3. Ліпкан В. А. Національна безпека України: [навчальний посібник] В. А. Ліпкан. [2-ге вид.]. К.: КНТ, 2009. 576 с.